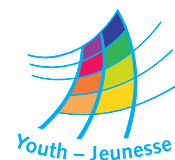

Εργαλείο αυτοαξιολόγησης των πολιτικών για τη νεολαία

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

The opinions expressed in this work are the responsibility of the authors and do not necessarily reflect the official policy of the Council of Europe.

All requests concerning the reproduction or translation of all or part of this document should be addressed to the Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int). All other correspondence concerning this document should be addressed to the Directorate General of Democracy – Youth Department (youth@coe.int).

Cover and layout: Documents and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

Photos: © Council of Europe

This publication has not been copyedited by the SPDP Editorial Unit to correct typographical and grammatical errors.

© Council of Europe, November 2019
Printed at the Council of Europe

Εισαγωγή

Στο Συμβούλιο της Ευρώπης μία από τις προτεραιότητες της διακυβερνητικής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας είναι η **προαγωγή και η στήριξη της ανάπτυξης πολιτικών για τη νεολαία**.

■ Την εν λόγω ευθύνη έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή Νεολαίας (European Steering Committee for Youth - CDEJ), η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους υπουργείων ή φορέων υπεύθυνων για θέματα νεολαίας από τα 50 κράτη μέρη της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Σύμβασης.

■ Η CDEJ ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων στον τομέα της νεολαίας και παρέχει ένα πλαίσιο για τη σύγκριση των εθνικών πολιτικών για τη νεολαία, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη σύνταξη κειμένων που καθορίζουν τα σχετικά πρότυπα.

■ Σε αυτό το πλαίσιο η CDEJ υιοθέτησε επίσημα το παρόν **εργαλείο αυτοαξιολόγησης για την ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία** και ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να το χρησιμοποιήσουν και να το διαδώσουν.

Εργαλείο αυτοαξιολόγησης: γενικό πλαίσιο

Ελλείπει μηχανισμών ελέγχου για την παρακολούθηση του έργου του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας, η CDEJ θεώρησε ότι όλο και περισσότερες κυβερνήσεις κρατών μελών ζητούσαν την κατάρτιση κριτηρίων και μεθόδων «μέτρησης» προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος που έχει επιτευχθεί με την πάροδο του χρόνου.

■ Η CDEJ εκτίμησε επομένως ότι ήταν απαραίτητη η ανάπτυξη μιας δέσμης **ποιοτικών κριτηρίων αναφοράς** όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία βάσει, μεταξύ άλλων, των συστάσεων που ενέκρινε η Επιτροπή Υπουργών (ή, κατά περίπτωση, κειμένων που έχουν υιοθετήσει άλλα σχετικά όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης).

■ Σε σχέση με τα εν λόγω κριτήρια αναφοράς, αναπτύχθηκε ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης με τυποποιημένους δείκτες, προκειμένου οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη νεολαία να μπορούν να προσδιορίζουν την πρόοδο που σημειώνεται με την πάροδο του χρόνου σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη των πολιτικών τους για τη νεολαία και να προβαίνουν σε τυχόν απαραίτητες τροποποιήσεις ή αλλαγές.

■ Το εν λόγω εργαλείο αναπτύχθηκε με σκοπό **να συνδράμει τα κράτη μέλη να αυτοαξιολογήσουν τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα** του Συμβουλίου της Ευρώπης **όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία** και να το χρησιμοποιήσουν ως βάση προκειμένου να χαράξουν πολιτικές για τη νεολαία με τον δικό τους ρυθμό.

Βασικές αρχές των δημόσιων πολιτικών για τη νεολαία σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης

Με την πάροδο των ετών, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει αναπτύξει ποικίλους στόχους, αρχές, και αξίες που θα πρέπει να αποτελούν το έρεισμα των πολιτικών για τη νεολαία.

■ Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, κάθε δημόσια πολιτική για τη νεολαία θα πρέπει να προάγει τις ακόλουθες **αρχές**:¹

- a. Να επενδύει σκοπίμως σε νέους κατά τρόπο συνεκτικό και αλληλοενισχυόμενο, ακολουθώντας στο μέτρο του δυνατού μια **προσέγγιση που επικεντρώνεται στις ευκαιρίες παρά προσανατολίζεται στα προβλήματα**, με την κατάρτιση, μεταξύ άλλων, προτύπων και μέσων όσον αφορά την πολιτική για τη νεολαία, εφόσον κρίνεται αναγκαίο·
- b. Να **καλεί τους νέους να συμμετέχουν** στη διατύπωση των στρατηγικών σημείων των πολιτικών για τη νεολαία και να ζητά τη γνώμη τους όσον αφορά την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των πολιτικών·
- c. Να **δημιουργεί τις συνθήκες που ευνοούν τη μάθηση, τις ευκαιρίες και τις εμπειρίες** και διασφαλίζουν ότι οι νέοι είναι σε θέση να αναπτύσσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους προκειμένου να συμμετέχουν πλήρως τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στην κοινωνία των πολιτών·
- d. Να **δημιουργούν συστήματα συλλογής αξιόπιστων δεδομένων** τόσο για να αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα των πολιτικών για τη νεολαία όσο και για να επισημαίνουν τον βαθμό στον οποίο υφίστανται «κενά πολιτικής» σε σχέση με την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών σε νέους που ανήκουν σε ορισμένες κοινωνικές ομάδες, κατοικούν σε ορισμένες περιοχές ή βρίσκονται σε ορισμένες συνθήκες·
- e. Να **δεσμεύεται ότι θα μειώσει τα εν λόγω «κενά πολιτικής»** όπου αποδεδειγμένα υφίστανται.

■ Οι εν λόγω γενικές αρχές περιγράφουν πώς θα πρέπει να είναι μια ορθή πολιτική. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται επίσης να παρακολουθούν την επίδραση και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που εφαρμόζουν και να είναι έτοιμα να τις τροποποιήσουν (ή ακόμα να τις εγκαταλείψουν) εάν αποδειχθούν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου αναποτελεσματικές.

■ Ωστόσο, το παρόν εργαλείο αυτοαξιολόγησης δεν εστιάζεται άμεσα στις βασικές αρχές των πολιτικών για τη νεολαία που περιγράφονται ανωτέρω. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που επιθυμούν να αξιολογήσουν τη συμμόρφωσή τους με τις εν λόγω αρχές στο οικείο τους πλαίσιο (σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο) παροτρύνονται να χρησιμοποιήσουν τη **δέσμη εργαλείων** σχετικά με τα ποιοτικά πρότυπα που **ανέπτυξε το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας (European Youth Forum - YFJ)**, το οποίο **καλύπτει την πλειονότητα των παραπάνω αρχών**².

■ Ο στόχος του παρόντος εργαλείου αυτοαξιολόγησης είναι διαφορετικός, καθώς εξετάζει συγκεκριμένα τη **συμμόρφωση με τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία**.

1. Πηγή: «The Council of Europe and youth policy: support, assistance and resources for youth policy development in Member States» (2016). Οι εν λόγω αρχές περιλαμβάνονται σε διάφορα βασικά κείμενα του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τις πολιτικές για τη νεολαία, εκ των οποίων οι αρμοδιότητες (terms of reference) της Ευρωπαϊκής Διευθύνουσας Επιτροπής για τη Νεολαία (European Steering Committee for Youth - CDEJ) και του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου για θέματα Νεολαίας (Advisory Council on Youth - CCJ), η συλλογή κειμένων με τίτλο «Compendium on Youth Policy (2012)», και η τελική έκθεση της ομάδας εργασίας για τους δείκτες σχετικά με την πολιτική για τη νεολαία (Working Group on Youth Policy Indicators) του 2003.

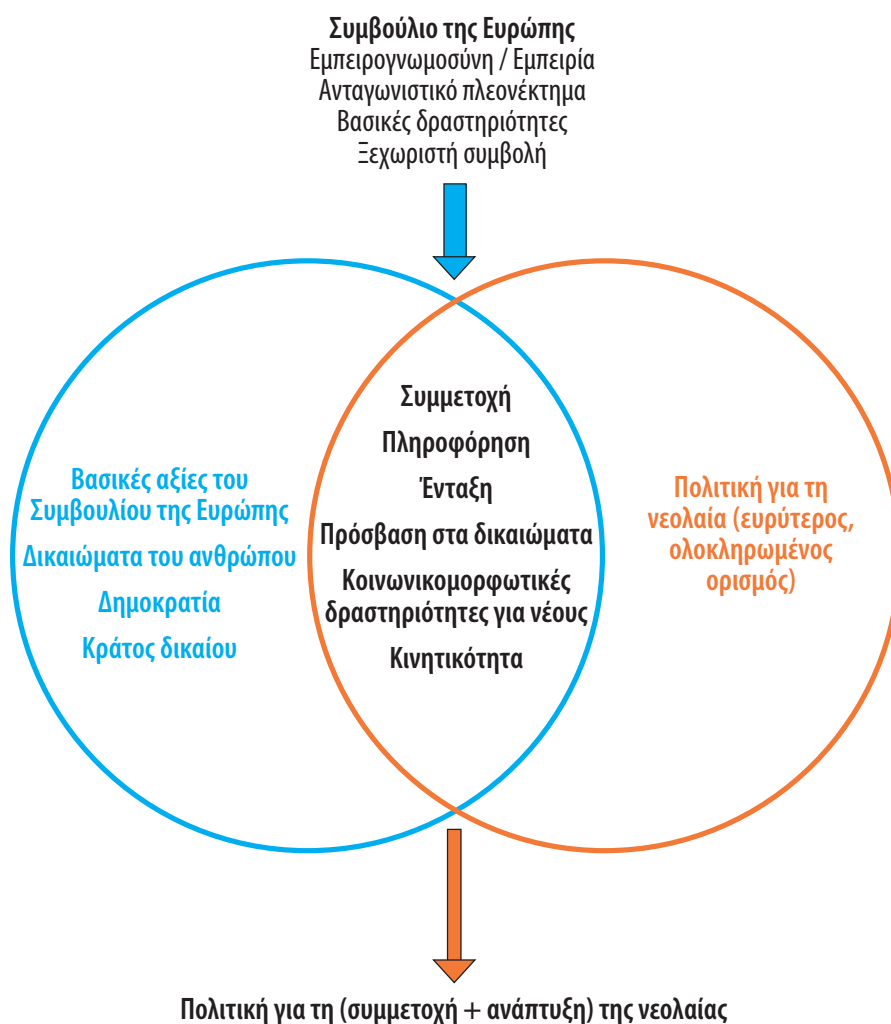
2. <http://youthforum.org/8-standards>.

Βασικά πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία

Σύμφωνα με τη CDEJ, οι βασικές αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (δικαιώματα του ανθρώπου, δημοκρατία και κράτος δικαίου) θα πρέπει να προάγονται αδιάλειπτα από το πεδίο εφαρμογής και τον στόχο της πολιτικής για τη νεολαία που έχει αναπτύξει ο εν λόγω Οργανισμός.

— Οι έξι κύριοι **τομείς παρέμβασης** (βλ. διάγραμμα) της πολιτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νεολαία βασίζονται σε **πρότυπα που έχει υιοθετήσει το Συμβούλιο της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας** (κυρίως συστάσεις της Επιτροπής Υπουργών). Θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για κάθε μελλοντική πολιτική για τη νεολαία που χαράσσει ο Οργανισμός.

Πώς χρησιμοποιείται το εργαλείο αυτοαξιολόγησης των πολιτικών για τη νεολαία

Σκοπός του παρόντος εργαλείου είναι να συνδράμει τα κράτη μέλη, καθώς και άλλους δημόσιους ενδιαφερόμενους φορείς σε διάφορα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, διεθνές), να αυτοαξιολογήσουν τη συμμόρφωσή τους με τα **πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης**, στηριζόμενοι στους **έξι τομείς παρέμβασης** (συμμετοχή, πληροφόρηση, ένταξη, πρόσβαση στα δικαιώματα, κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους και κινητικότητα) οι οποίοι αποτελούν τη βάση της πολιτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη συμμετοχή και την ανάπτυξη της νεολαίας.

■ Η ανάγκη **συσχετισμού των νέων με τις ευρωπαϊκές αξίες** και, ειδικότερα, με τις βασικές αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (δικαιώματα του ανθρώπου, κράτος δικαίου, δημοκρατία) είναι επίσης επιτακτική. Το Συμβούλιο της Ευρώπης ανέκαθεν ευνοούσε την κατανόηση των πολιτικών για τη νεολαία με βάση τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες και το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη. Η ευρωπαϊκή αυτή διάσταση θα πρέπει επομένως να προαχθεί στους έξι τομείς παρέμβασης της πολιτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νεολαία.

■ Για καθέναν από αυτούς τους τομείς παρέμβασης, το εργαλείο παρέχει συγκεκριμένους και μετρήσιμους **δείκτες** με τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν αρχικά να υπολογίσουν την πρόοδο που έχουν σημειώσει όσον αφορά την εφαρμογή των βασικών προτύπων του Συμβουλίου της Ευρώπης (ήτοι, κατά κύριο λόγο, των σχετικών **συστάσεων** της Επιτροπής Υπουργών).

■ **Στη συνέχεια, με τη βοήθεια** κριτηρίων αυτοαξιολόγησης, **μπορεί να μετρηθεί η πρόοδος που έχει επιτευχθεί σε ό,τι αφορά κάθε δείκτη.**

■ Υπολογίζεται ότι το εν λόγω εργαλείο, όπως και άλλα παρόμοια εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο Συμβούλιο της Ευρώπης,³ θα επιτρέψει στα κράτη μέλη:

- ▶ να καταστήσουν γνωστές τις πολιτικές για τη νεολαία και να προωθήσουν την κατανόησή τους·
- ▶ να προβούν σε βασική αυτοαξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης της εφαρμογής·
- ▶ να συμβάλουν στον προσδιορισμό των απαραίτητων μέτρων για την επίτευξη περαιτέρω συμμόρφωσης·
- ▶ να προβάλλουν και να ανταλλάξουν ορθές πρακτικές·
- ▶ να μετρήσουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί με το πέρασμα του χρόνου.

■ Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο με **δυναμικό** τρόπο, αυτοαξιολογώντας, ενδεχομένως, τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης **σε τακτά διαστήματα**. Από αυτή την άποψη, το εργαλείο επιτρέπει στους χρήστες να καταγράφουν τις θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου, καθώς και τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση.

■ Το εργαλείο **απευθύνεται κυρίως στα κράτη μέλη** στα οποία η πολιτική για τη νεολαία εντάσσεται στο πλαίσιο των εθνικών αρμοδιοτήτων. Ωστόσο, η χρήση του εργαλείου είναι δυνατή και σε ομόσπονδα κράτη ή σε χώρες όπου οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των θεμάτων σχετικά με τη νεολαία, μολονότι θα απαιτηθεί μεγαλύτερος συντονισμός και εντατικότερη ομαδική εργασία μεταξύ των διάφορων ενδιαφερόμενων αρμόδιων αρχών.

■ Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να γνωστοποιήσουν το εν λόγω εργαλείο στους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς (για παράδειγμα σε υπουργεία αρμόδια για θέματα που αφορούν τη νεολαία, άλλα υπουργεία, οργανώσεις νεολαίας, συμβούλια νεολαίας, περιφερειακές και τοπικές αρχές, σχετικές επαγγελματικές ομάδες που ασχολούνται με νέους), προκειμένου να ευνοηθεί η ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία που βασίζονται σε αρχές στην Ευρώπη.

3. Βλ. «Εργαλείο αξιολόγησης της συμμετοχής των παιδιών» (Child participation assessment tool): εργαλείο αυτοαξιολόγησης για τη μέτρηση της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή της Σύστασης CM/Rec(2012)2 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών και των νέων κάτω των 18 ετών.

Συνοπτική παρουσίαση των βασικών δεικτών με τους οποίους μπορεί να μετρηθεί η πρόοδος που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή των προτύπων του Συμβουλίου της Ευρώπης

Τομέας παρέμβασης	Αντίστοιχοι δείκτες
Συμμετοχή	▶ Η πολιτική για τη νεολαία διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή όλων των νέων στη λήψη αποφάσεων, ιδίως όταν οι εν λόγω αποφάσεις τους αφορούν, και τους ενθαρρύνει να δρουν ως ενεργοί πολίτες. ▶ Η κυβέρνηση αναγνωρίζει και υποστηρίζει τις οργανώσεις νεολαίας, τα συμβούλια νεολαίας και άλλες πρωτοβουλίες ή δομές που αφορούν τη νεολαία.
Πληροφόρηση	▶ Η πολιτική για τη νεολαία διευκολύνει την παροχή συναφών, φιλικών προς τους νέους, πληροφοριών και την πρόσβαση όλων των νέων σε αυτές, τόσο διαδικτυακά όσο και εκτός διαδικτύου. ▶ Η πολιτική για τη νεολαία παρέχει στους νέους ευκαιρίες για να αναπτύξουν τις ικανότητές τους όσον αφορά τη διαχείριση των πληροφοριών.
Ένταξη	▶ Η πολιτική για τη νεολαία προάγει την ένταξη των νέων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση σε όλους τους τομείς της ζωής (όπως, μεταξύ άλλων, στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, την απασχόληση και την εργασία, τη στέγαση, την υγεία, τον αθλητισμό, την αναψυχή και τον πολιτισμό). ▶ Η πολιτική για τη νεολαία αποσκοπεί στην πρόληψη των διακρίσεων, της βίας και του αποκλεισμού που αντιμετωπίζουν οι νέοι, ανεξαρτήτως λόγου⁴.
Πρόσβαση στα δικαιώματα	▶ Η πολιτική για τη νεολαία προάγει και διευκολύνει πιο αποτελεσματικά την πρόσβαση όλων των νέων στα δικαιώματα και καταργεί κάθε νομικό, διοικητικό και πρακτικό εμπόδιο. ▶ Η πολιτική για τη νεολαία προωθεί μια συντονισμένη προσέγγιση για τη βελτίωση της πρόσβασης των νέων στα δικαιώματα, με τη συνεργασία μεταξύ όλων των συναφών τομέων πολιτικής σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
Κοινωνικο-μορφωτικές δραστηριότητες για νέους	▶ Οι τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές πολιτικές για τη νεολαία διαφυλάσσουν και υποστηρίζουν με προορατικό τρόπο τη δημιουργία ή την περαιτέρω ανάπτυξη ποιοτικών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους. ▶ Οι ικανότητες των διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους, είτε είναι αμειβόμενοι είτε εθελοντές, διασφαλίζουν την παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους.
Κινητικότητα	▶ Η πολιτική για τη νεολαία στηρίζει την κινητικότητα των νέων, ιδίως προκειμένου να προαχθεί το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη. ▶ Η πολιτική για τη νεολαία ενθαρρύνει την ανάπτυξη ποιοτικών σχεδίων κινητικότητας.

4. Όπως αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οποιασδήποτε άλλης μορφής που προβλέπεται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Νομική βάση

- ▶ Recommendation [Rec\(2006\)14](#) of the Committee of Ministers to member States on citizenship and participation of young people in public life (Σύσταση Rec(2006)14 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη ιδιότητα των νέων ως πολιτών και τη συμμετοχή τους στον δημόσιο βίο)
- ▶ Recommendation [Rec\(2004\)13](#) of the Committee of Ministers to member States on the participation of young people in local and regional life (Σύσταση Rec(2004)13 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμετοχή των νέων στην τοπική και περιφερειακή ζωή)
- ▶ Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός [Χάρτης για τη συμμετοχή των νέων στην τοπική και περιφερειακή ζωή](#) του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης
- ▶ Recommendation [Rec\(2006\)1](#) of the Committee of Ministers to member States on the role of national youth councils in youth policy development (Σύσταση Rec(2006)1 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζουν τα εθνικά συμβούλια νεολαίας στην ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία)
- ▶ Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, [άρθρο 11](#) (ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι)
- ▶ [Recommendation on participation of children and young people under the age of 18](#) (Σύσταση σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών και των νέων κάτω των 18 ετών) και συναφές εργαλείο αξιολόγησης της συμμετοχής των παιδιών: [Child Participation Assessment Tool](#)

Δείκτης 1

Η πολιτική για τη νεολαία διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή όλων των νέων στη λήψη αποφάσεων, ιδίως όταν οι εν λόγω αποφάσεις τους αφορούν, και τους ενθαρρύνει να δρουν ως ενεργοί πολίτες

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα ⁵	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Η πολιτική για τη νεολαία βοηθά τους νέους να είναι ενεργοί πολίτες, ιδίως προσφέροντάς τους ευκαιρίες για μάθηση και εμπειρίες που θα ενισχύσουν τη συμμετοχή τους στον δημόσιο βίο.				
Δημιουργούνται κατάλληλες δομές ή μηχανισμοί που επιτρέπουν σε όλους τους νέους, συμπεριλαμβανομένων όσων βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και σε συζητήσεις που τους αφορούν.				
Ενθαρρύνονται η ανταλλαγή και η χρήση ορθών πρακτικών για μια αποτελεσματική και καινοτόμα συμμετοχή σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.				

Δείκτης 2

Η κυβέρνηση αναγνωρίζει και υποστηρίζει τις οργανώσεις νεολαίας, τα συμβούλια νεολαίας και άλλες πρωτοβουλίες ή δομές που αφορούν τη νεολαία

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα ⁵	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Κατοχυρώνεται στους νέους το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι προκειμένου να δημιουργούν φορείς στο πλαίσιο των οποίων θα μπορούν να επιδιώκουν συλλογικά κοινούς σκοπούς.				
Στις οργανώσεις και τα συμβούλια νεολαίας καθώς και στις πρωτοβουλίες που αφορούν τη νεολαία παρέχονται ο χώρος, τα οικονομικά μέσα και η υλική στήριξη που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται η ομαλή και αποτελεσματική τους λειτουργία.				
Σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο υπάρχουν ανεξάρτητες οργανώσεις και συμβούλια νεολαίας που διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη χάραξη και εφαρμογή της πολιτικής για τη νεολαία.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

Νομική βάση

- ▶ Σύσταση [CM/Rec\(2010\)8](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την πληροφόρηση των νέων
- ▶ Σύσταση αριθ. [R \(90\) 7](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την παροχή πληροφοριών και συμβουλών στους νέους στην Ευρώπη
- ▶ Άλλες συναφείς πρωτοβουλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης:
 - [Internet Governance Strategy](#) (Στρατηγική για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου) 2016-2019
 - Recommendation [R\(97\)20](#) of the Committee of Ministers to member States on “hate speech” (Σύσταση R(97)20 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη «ρητορική μίσους»)
 - Εκστρατεία [No Hate Speech Movement](#) (Κίνημα κατά της ρητορικής μίσους)

Δείκτης 1

Η πολιτική για τη νεολαία διευκολύνει την παροχή συναφών, φιλικών προς τους νέους, πληροφοριών και την πρόσβαση όλων των νέων σε αυτές, τόσο διαδικτυακά όσο και εκτός διαδικτύου

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Προσφέρονται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και συμβουλών σε νέους.				
Προσφέρονται σε εθνικό επίπεδο υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και συμβουλών σε νέους.				
Οι μορφές και οι δίαυλοι πληροφόρησης των νέων προσαρμόζονται στις εξελισσόμενες ανάγκες και προτιμήσεις τους, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών.				
Οι νέοι συμμετέχουν στην ανάπτυξη περιεχομένου και διαύλων πληροφόρησης που τους αφορούν.				
Οι υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και συμβουλών σε νέους καλύπτουν ειδικά τις ανάγκες των μειονεκτούντων νέων.				

Δείκτης 2

Η πολιτική για τη νεολαία παρέχει στους νέους ευκαιρίες για να αναπτύξουν τις ικανότητές τους όσον αφορά τη διαχείριση των πληροφοριών

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Ο γραμματισμός στον τομέα των πληροφοριών και ο ψηφιακός γραμματισμός, καθώς και η κριτική σκέψη, περιλαμβάνονται στην τυπική εκπαίδευση.				
Ο γραμματισμός στον τομέα των πληροφοριών και ο ψηφιακός γραμματισμός, καθώς και η κριτική σκέψη, περιλαμβάνονται στη μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση.				
Η πολιτική για τη νεολαία ευαισθητοποιεί τους νέους όσον αφορά τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν ως καταναλωτές και δημιουργοί διαδικτυακών πληροφοριών, καθώς και σε σχέση με την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

Νομική βάση

- ▶ Σύσταση [CM/Rec\(2015\)3](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόσβαση των νέων από μειονεκτικές συνοικίες στα κοινωνικά δικαιώματα - ENTER
- ▶ Σύσταση [CM/Rec\(2016\)7](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόσβαση των νέων στα δικαιώματα

Δείκτης 1

Η πολιτική για τη νεολαία προάγει την ένταξη των νέων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση σε όλους τους τομείς της ζωής (όπως, μεταξύ άλλων, στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, την απασχόληση και την εργασία, τη στέγαση, την υγεία, τον αθλητισμό, την αναψυχή και τον πολιτισμό)

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Η πολιτική για τη νεολαία λαμβάνει συγκεκριμένα υπόψη τις ανάγκες των νέων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.				
Παρέχονται συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της ένταξης όλων των νέων, ιδίως σε σχέση με τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες, την κινητικότητα, τη συμμετοχή και την πληροφόρηση των νέων, καθώς και μέσω αυτών.				
Η πολιτική για τη νεολαία συνδέεται με την εκπαιδευτική πολιτική, με σκοπό την προώθηση της ένταξης των νέων.				
Η πολιτική για τη νεολαία συνδέεται με την πολιτική για την απασχόληση, με σκοπό την προώθηση της ένταξης των νέων.				
Η πολιτική για τη νεολαία συνδέεται με την πολιτική για τη στέγαση και την υγειονομική περίθαλψη, με σκοπό την προώθηση της ένταξης των νέων.				

Δείκτης 2

Η πολιτική για τη νεολαία αποσκοπεί στην πρόληψη των διακρίσεων, της βίας και του αποκλεισμού που αντιμετωπίζουν οι νέοι, ανεξαρτήτως λόγου⁵

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Εφαρμόζονται συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να μπορούν όλοι οι νέοι να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία χωρίς διακρίσεις.				
Αναγνωρίζεται ότι ορισμένοι νέοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στις διακρίσεις και τον στιγματισμό, και σχεδιάζονται μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος.				
Εφαρμόζονται μέτρα που προωθούν τη συνοχή και τις ευνοϊκές σχέσεις μεταξύ ατόμων με διαφορετικές καταβολές, μεταξύ άλλων, σε σχέση με τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους και μέσω αυτών.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

5. Όπως αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οποιασδήποτε άλλης μορφής που προβλέπεται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Νομική βάση

- ▶ Σύσταση [CM/Rec\(2016\)7](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόσβαση των νέων στα δικαιώματα
- ▶ Σύσταση [CM/Rec\(2010\)7](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκπαίδευση όσον αφορά τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και τα δικαιώματα του ανθρώπου

Δείκτης 1

Η πολιτική για τη νεολαία προάγει και διευκολύνει πιο αποτελεσματικά την πρόσβαση όλων των νέων στα δικαιώματα και καταργεί κάθε νομικό, διοικητικό και πρακτικό εμπόδιο⁷

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Η πολιτική για τη νεολαία συμβάλλει στην κατάργηση των εμποδίων όσον αφορά την πρόσβαση όλων των νέων σε ευκαιρίες για ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση.				
Παρέχεται στήριξη στους νέους για να υπερβούν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά την εύρεση σταθερής και ουσιαστικής θέσης απασχόλησης και τις αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από μια επισφαλή ζωή.				
Προβλέπονται μέτρα για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των νέων σε σχέση με την κοινωνική ασφάλιση και την υγειονομική περίθαλψη.				

Δείκτης 2

Η πολιτική για τη νεολαία προωθεί μια συντονισμένη προσέγγιση για τη βελτίωση της πρόσβασης των νέων στα δικαιώματα, με τη συνεργασία μεταξύ όλων των συναφών τομέων πολιτικής σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Η πολιτική για τη νεολαία διασφαλίζει ότι παρέχεται στους νέους εκπαίδευση για τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.				
Οι ενδιαφερόμενοι φορείς οι οποίοι ασχολούνται με θέματα που αφορούν τη νεολαία σε όλους τους συναφείς τομείς πολιτικής επικοινωνούν μεταξύ τους και συνεργάζονται με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης των νέων στα δικαιώματα.				
Διενεργούνται αναθεωρήσεις των υφιστάμενων και προβλεπόμενων νομοθετικών πράξεων ή προγραμμάτων που προάγουν και διαφυλάττουν την πρόσβαση των νέων στα δικαιώματα, και εισάγονται συμπληρωματικά μέτρα στήριξης.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

6. Σε αυτή την ενότητα δεν εξετάζεται συγκεκριμένα η πρόσβαση στα δικαιώματα που προβλέπονται στη Σύσταση [CM/Rec\(2016\)7](#), τα οποία ήδη καλύπτονται από άλλους τομείς παρέμβασης (π.χ. συμμετοχή, ένταξη), είτε σε επίπεδο δεικτών είτε κριτηρίων αξιολόγησης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ

Νομική βάση

- Σύσταση CM/Rec(2017)4 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους

Δείκτης 1

Οι τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές πολιτικές για τη νεολαία διαφυλάσσουν και υποστηρίζουν με προορατικό τρόπο τη δημιουργία ή την περαιτέρω ανάπτυξη ποιοτικών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Αναπτύσσονται στρατηγικές, πλαίσια, νομοθετικές πράξεις, βιώσιμοι πόροι και δομές που στηρίζουν τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους.				
Πρωθιείται η ισότιμη πρόσβαση όλων των νέων στις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες που τους αφορούν μέσω αποτελεσματικού συντονισμού με άλλους τομείς και με συναφείς πολιτικές.				
Οι διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους και οι νέοι συμμετέχουν ενεργά στην ανάπτυξη κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους.				

Δείκτης 2

Οι ικανότητες των διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους, είτε είναι αμειβόμενοι είτε εθελοντές, διασφαλίζουν την παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Καταρτίζεται ένα συνεκτικό και ευέλικτο πλαίσιο με βάση τις ικανότητες, το οποίο αφορά την εκπαίδευση και κατάρτιση των αμειβόμενων και εθελοντών διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους.				
Το εν λόγω πλαίσιο λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες πρακτικές, τις νέες τάσεις και τους νέους χώρους δράσης, καθώς και την πολυμορφία των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους.				
Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένων των διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους, συμμετέχουν στην κατάρτιση του εν λόγω πλαισίου.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Νομική βάση

- ▶ Ψήφισμα (91) 20 που θεσπίζει μερική συμφωνία για την Κάρτα Νέων με σκοπό την προώθηση και τη διευκόλυνση της κινητικότητας των νέων στην Ευρώπη
- ▶ Σύσταση R (95) 18 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την κινητικότητα των νέων

Δείκτης 1

Η πολιτική για τη νεολαία στηρίζει την κινητικότητα των νέων, ιδίως προκειμένου να προαχθεί το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις πολιτικής και προγράμματα και παρέχονται ευκαιρίες για μάθηση και ανακάλυψη που ενθαρρύνουν την κινητικότητα των νέων σε κοινωνικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και οικονομικό επίπεδο.				
Προσφέρονται υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και συμβουλών σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας των νέων.				
Το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη προάγεται από σχέδια κινητικότητας, ιδίως μέσω των αξιών και των αρχών της διαπολιτισμικής μάθησης του Συμβουλίου της Ευρώπης.				

Δείκτης 2

Η πολιτική για τη νεολαία ενθαρρύνει την ανάπτυξη ποιοτικών σχεδίων κινητικότητας

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης	Ναι	Όχι απόλυτα	Όχι	Παραδείγματα ορθής πρακτικής
Τα σχέδια κινητικότητας λαμβάνουν υπόψη ποιοτικές αρχές, όπως τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στον «Ευρωπαϊκό Χάρτη σχετικά με την ποιότητα της μαθησιακής κινητικότητας στον τομέα της νεολαίας».				
Οι γνώσεις και οι βέλτιστες πρακτικές σε σχέση με θέματα που αφορούν την κινητικότητα των νέων δημιουργούνται και γνωστοποιούνται με σκοπό τη στήριξη καλύτερων λύσεων πολιτικής.				

Θετικές τάσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη περαιτέρω προόδου

Τομείς που απαιτούν βελτίωση και πιθανή παρακολούθηση

Η ανάγκη συσχετισμού των νέων με τις ευρωπαϊκές αξίες και, ειδικότερα, με τις βασικές αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης (δικαιώματα του ανθρώπου, κράτος δικαίου, δημοκρατία) είναι επιτακτική. Το Συμβούλιο της Ευρώπης ανέκαθεν ευνοούσε την κατανόηση των πολιτικών για τη νεολαία με βάση τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες και το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη.

Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή Νεολαίας (European Steering Committee for Youth - CDEJ) υιοθέτησε επίσημα το εν λόγω εργαλείο αυτοαξιολόγησης για την ανάπτυξη πολιτικών για τη νεολαία.

Το εν λόγω εργαλείο αναπτύχθηκε με σκοπό να συνδράμει τα κράτη μέλη να αυτοαξιολογήσουν τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά τις πολιτικές για τη νεολαία και να το χρησιμοποιήσουν ως βάση προκειμένου να χαράξουν πολιτικές για τη νεολαία με τον δικό τους ρυθμό. Υπολογίζεται ότι το πρακτικό αυτό εργαλείο θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να προβάλουν και να ανταλλάξουν ορθές πρακτικές, καθώς και να μετρήσουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί με το πέρασμα του χρόνου.

www.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο επιφανέστερος οργανισμός προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ηπείρου. Περιλαμβάνει 47 κράτη μέλη, 28 από τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένα σύμφωνο που έχει σχεδιαστεί για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιβλέπει την εφαρμογή της Σύμβασης στα κράτη μέλη.

